

Document de poziție (seria III):

Poziția Copa-Cogeca cu privire la viitorul Regulament privind Organizarea comună a piețelor (OCP)

23 aprilie 2026

PAC & lanțul alimentar

copa cogeca

european farmers european agri-cooperatives

INTRODUCERE

Regulamentul de instituire a unei organizări comune a piețelor (OCP) a jucat un rol esențial de sprijin pentru agricultura din UE prin furnizarea unui cadru structurat, dar flexibil care recunoaște caracteristicile diverse ale sectoarelor agricole și, în același timp, păstrează unitatea pieței interne. Acesta a făcut posibilă dezvoltarea armonioasă a agriculturii în UE, prin măsuri sectoriale adaptate și norme specifice care abordează diverse probleme ale unor sectoare, dar cu menținerea unui anumit nivel de armonizare între acestea.

În același timp, Regulamentul OCP a creat instrumente pentru ca Uniunea să poată răspunde în cazul perturbărilor de piață grave (în conformitate cu Articolul 39 (c) din TFUE) precum volatilitatea prețurilor, șocurile la nivelul ofertei sau crizele externe. Această combinație de factori a asigurat atât stabilitatea, cât și adaptabilitatea, politicile putând astfel să reflecte specificul sectoarelor, să protejeze veniturile fermierilor și să îmbunătățească poziția acestora pe piață la nivel european. Regulamentul OCP contribuie la adaptarea mai adecvată a sectoarelor agricole în fața evoluțiilor pieței și la sporirea competitivității.

În aceste vremuri de instabilitate pronunțată pe piețe și pe scena geopolitică, este important să menținem și să consolidăm acest act important, să îi alocăm bugetul și instrumentele necesare pentru a face față într-un mediu tot mai dificil și, în același timp, să ne asigurăm că abilitatea de a se adapta la nevoile sectoriale specifice rămâne în centrul său.

Din acest motiv, bugetul european rezervat pentru instrumentele OCP trebuie să rămână cel puțin la același nivel, ajustat la inflație, cu menținerea finanțării la un nivel ambițios pentru următoarea perioadă de programare. Nu putem accepta tăieri din bugetul acestei politici. O reducere a bugetului ar pune în pericol funcționarea și eficiența incontestabilă a programelor de intervenție sectorială.

Programele operaționale, puse în aplicare de organizațiile de producători și de asociațiile de organizații de producători, au o capacitate dovedită de a contribui la multe dintre obiectivele PAC și de a răspunde la nevoile sectorului agricol: îmbunătățirea competitivității, adaptarea ofertei în funcție de cerere, reechilibrarea lanțului, introducerea cercetării și a inovării și a tehnicilor durabile pentru mediu și climă. Așadar, salutăm faptul că propunerea Comisiei urmărește scopul de a menține și a extinde sfera de aplicare a acestui instrument important.

IDEI GENERALE

Copa și Cogeca sunt de părere că atât instrumentele de gestionare a pieței, cât și restul instrumentelor relevante cuprinse în propunerea Comisiei privind viitorul Regulament OCP trebuie să fie utilizate în continuare cu scopul de a consolida competitivitatea sectorului agricol european. Prin urmare, Copa și Cogeca consideră binevenite multe dintre elementele noi incluse în propunerea Comisiei privind viitorul OCP, însă aceasta are nevoie și de alte îmbunătățiri.

În primul rând, este crucial ca Regulamentul OCP în forma sa viitoare să păstreze, unde este necesar, specificitățile sectoriale care au reprezentat întotdeauna o parte integrantă a acestuia. Totuși, regulamentul trebuie să își mențină și caracterul comun. Ar fi recomandat să nu eliminăm aceste specificități și să nu includem toate sectoarele într-un sistem universal, care le-ar limita capacitatea pentru reziliență și competitivitate.

În al doilea rând, UE ar trebui să creeze un mediu economic și legislativ pentru sectorul agricol european care să faciliteze consolidarea rezilienței și a competitivității agricultorilor pe piață și care să le permită agricultorilor, în majoritatea cazurilor, să rămână competitivi și să se poată adapta pe piețe. Cu toate acestea, într-o perioadă de instabilitate puternică pe piață și pe o scenă globală care se schimbă de la o zi la alta, în anumite cazuri excepționale, aceste instrumente pot fi insuficiente, iar intervențiile pe piață continuă să fie necesare. Așadar, este esențial ca Regulamentul OCP să își păstreze instrumentele existente de gestionare a pieței, iar, în caz de criză, să dispună de pârghiile necesare pentru protejarea producției interne în fața perturbărilor pe piața mondială, mai ales pentru produsele sensibile și în special pentru acele produse care sunt amenințate de fluxul masiv de importuri din state terțe. Plasa de siguranță a unității trebuie să aibă un buget corespunzător, pentru a garanta finanțarea dispozițiilor OCP privind piețele și gestionarea crizelor de piață.

De asemenea, Regulamentul OCP trebuie să aibă ca scop sporirea puterii de negociere a producătorilor în lanțul agroalimentar prin implicarea cooperativelor, a grupurilor și a organizațiilor de producători, la fel ca în actuala perioadă de programare. Acesta trebuie să fie deschis spre inovare și competitivitate, precum și față de sistemele integrate de gestionare și control al riscurilor din sectorul agricol. Abilitatea programelor operaționale de a contribui la multe dintre obiectivele PAC și a răspunde la nevoile sectorului agricol a fost dovedită. Chiar dacă propunerea înaintată de Comisia Europeană cuprinde pârghii binevenite pentru dezvoltarea anumitor sectoare, aceasta trebuie rafinată.

Mai mult, în timp ce Regulamentul OCP s-a putut adapta la specificitățile sectoriale, acesta a tins întotdeauna spre menținerea unor condiții concurențiale echitabile și spre protejarea integrității pieței unice europene. Cu toate că un anumit nivel de flexibilitate rămâne necesar pentru adaptarea la specificul statelor membre, dacă programele operaționale vor fi sprijinite prin rate de cofinanțare naționale, aceste rate ar trebui să fie reglementate și armonizate cu strictețe pentru a asigura condiții concurențiale echitabile pentru toți agricultorii și cooperativele agricole din toate statele membre.

În cele din urmă, Regulamentul OCP trebuie să fie susținut prin acte delegate ample care să definească normele secundare în mod uniform, la nivelul tuturor statelor membre.

PROGRAMELE UE PENTRU ȘCOLI

Programele UE pentru școli au fost întemeiate cu scopul de a insufla copiilor obiceiuri alimentare sănătoase, a le crește nivelul de conștientizare privind agricultura și a promova sectorul lactatelor și pe cel al fructelor și al legumelor.

Având în vedere contribuția semnificativă la obiectivele enumerate, salutăm continuarea acestor programe. Totuși, pentru a permite utilizarea la maximum a potențialului acestora, considerăm că sunt necesare câteva modificări la propunerea Comisiei:

- Programele UE pentru școli reprezintă o politică inerent agricolă, care a fost mereu întemeiată în cadrul OCP și este esențial să păstrăm această organizare, din rațiuni ce țin atât de coerență, cât și de eficiență. Solicităm așadar ca articolul 35 §6 și §7 din Regulamentul privind Planurile de parteneriate naționale și regionale să fie transferate înapoi în Regulamentul OCP.

- În prezent, programele UE pentru școli sunt finanțate exclusiv prin fonduri garantate și dedicate din bugetul PAC (Politica agricolă comună). Acest model de finanțare exclusivă din partea UE a asigurat condiții echitabile între statele membre, protejând integritatea pieței unice. Așadar, considerăm că propunerea Comisiei ca această politică să fie finanțată din sumele negarantate din PPNR, cu o contribuție minimă de 30% din partea statelor membre, nu face altceva decât să creeze incertitudine privind nivelul de finanțare, ceea ce poate să aibă un impact asupra punerii în aplicare a acestor programe pe viitor. Solicităm stabilirea unui buget UE garantat în cadrul fondului unic care să fie dedicat exclusiv acestei politici, pe lângă cele 293,7 miliarde deja garantate pentru agricultură. Această linie bugetară ar trebui să se ridice cel puțin la nivelul actual alocat programelor UE pentru școli în actuala PAC, ajustat la inflație (estimare: 1 757 milioane de EUR).

- Propunerea Comisiei include norme noi foarte restrictive în ceea ce privește criteriile nutriționale pentru produsele promovate în cadrul programelor UE pentru școli. Cu toate că suntem în favoarea criteriilor nutriționale esențiale care îi îndrumă pe copii spre însușirea unor obiceiuri alimentare sănătoase, considerăm inadecvată propunerea Comisiei de a exclude produsele ce conțin peste 10 % zaharuri libere sau peste 30 % grăsimi. Aceste praguri ar duce la excluderea unor alimente incluse în programele pentru școli și care, în multe state, reprezintă o parte integrantă a unei diete sănătoase și echilibrate, de pildă numeroase brânzeturi, chiar și multe fructe precum strugurii sau cireșele. Așadar, solicităm eliminarea acestor criterii sau măcar posibilitatea ca statele membre să beneficieze de o marjă limitată pentru a adapta criteriile la obiceiurile alimentare specifice.

- În aceeași ordine de idei, cerem eliminarea plafonării bugetare introduse în propunerea Comisiei în cazul produselor ce conțin grăsimi în proporție mai mare de 4%, deoarece până și majoritatea iaurturilor conțin mai mult de 4% grăsime. Toate produsele lactate trebuie să fie permise, în special iaurtul și brânzeturile, cu condiția să nu conțină zahăr adăugat, îndulcitori, coloranți artificiali sau alte grăsimi decât cele conținute în mod natural în lapte.

- Cât privește criteriile de prioritizare menționate în propunerea Comisiei pe care statele membre trebuie să le aplice la selecția produselor, ar trebui să fie acordată o oarecare flexibilitate. Deși, în general, suntem de acord cu aceste criterii, mai ales cel care promovează lanțurile de aprovizionare scurte și care trebuie să includă cooperativele în orice caz, ele nu trebuie să devină un obstacol care să împiedice aprovizionarea școlilor cu produse agricole de calitate. Solicităm, așadar, includerea unor criterii suplimentare pentru care statele membre să poată opta în procesul de prioritizare, precum diversele programe ce vizează calitatea în agricultură. De asemenea, subliniem că îndeplinirea unui singur criteriu ar trebui să fie suficient pentru ca un produs să fie prioritizat și că aceste criterii ar trebui să servească exclusiv la prioritizare și nu trebuie să devină sub nicio formă criterii de excludere. În cele din urmă, menționăm că toate aceste produse trebuie să provină din UE. Mai mult, după cum a sugerat și Comisia, credem că este esențial ca aceste programe să fie însoțite de activități educative menite să crească nivelul de conștientizare al copiilor în ceea ce privește metodele de producție și agricultura europeană.

- Normele secundare ar trebui să asigure reducerea poverii administrative resimțite la depunerea solicitării, la raportare și la aprobare.

- Statele membre ar trebui să poată decide individual, prin intermediul acestor programe, să informeze publicul și despre alte produse europene importante pentru o dietă sănătoasă, prin dedicarea unor sume suplimentare din fondul unic, altele decât bugetele dedicate programelor pentru școli și sumele deja garantate pentru agricultură. Dintre aceste alte produse, solicităm includerea uleiurilor vegetale (precum uleiul de măsline, uleiul de rapiță sau uleiul de in) și a mierii sau a cărnii. Includerea porțiilor individuale de ulei vegetal în mesele oferite în școli ar promova obiceiuri alimentare mai sănătoase în rândul copiilor. Cât privește uleiul de măsline, publicul ar dobândi o înțelegere mai aprofundată în ceea ce privește valoarea nutrițională a uleiului de măsline extravirgin. În aceste programe, în ceea ce privește uleiul de măsline, ar trebui să se facă referire în mod explicit la valoarea culturală și de mediu a producției tradiționale, pentru a ne asigura că aceste modele de producție nu sunt ignorate de consumatori.

- De asemenea, trebuie subliniat că băuturile vegetale nu ar trebui să beneficieze de bugetele garantate pentru produsele lactate, legume și fructe.

MĂSURILE DE ABORDARE A PERTURBĂRILOR DE PIAȚĂ PUTERNICE

UE ar trebui să creeze un mediu economic și legislativ pentru sectorul agricol european care să favorizeze consolidarea rezilienței și a competitivității agricultorilor pe piață. Un asemenea cadru favorabil ar trebui, bineînțeles, să fie completat și consolidat de măsuri PAC, cum ar fi sprijinul pentru investiții acordat agricultorilor sau crearea de programe operaționale. Sperăm ca astfel, în general, agricultorii să se poată adapta mai bine pe piețe și să rămână competitivi, cu sprijin acordat pentru măsurile de gestionare a riscurilor, precum finanțarea costurilor cu acoperirea pentru agricultori și cooperativele agricole. În majoritatea cazurilor, un asemenea cadru ar face ca intervențiile pe piață să nu mai fie necesare în caz de perturbare de piață majoră. Totuși, în anumite cazuri excepționale, aceste măsuri ar putea să nu fie de ajuns, iar intervenția pe piață trebuie să rămână o opțiune disponibilă în caz de perturbări de piață majore.

Regulamentul OCP a oferit dintotdeauna sectorului agricol european un set de instrumente pentru a face față acestor perturbărilor de piață grave. În vremuri în care instabilitatea geopolitică pregnantă duce la conjugarea perturbărilor de piață normale cu cele periodice, agravate de întețirea fenomenelor climatice nefavorabile, a dăunătorilor și a bolilor la plante și animale, devine tot mai important să menținem și să îmbunătățim măsurile OCP privind piețele. Totuși, acestea trebuie să reprezinte un ultim recurs și să fie concepute structural astfel încât să consolideze durabil reziliența fermelor la nivel individual. În acest context, solicităm:

- Includerea unui articol în Regulamentul OCP care să îndemne Comisia să înainteze o propunere de modificare a Regulamentului Consiliului 1370/2013 până la data de 31 decembrie 2027, care să creeze obligația de a revizui pragurile de referință și prețurile de intervenție în fiecare an, pentru a asigura că acestea sunt actualizate și ajustate la inflație. Mai mult, Articolul 11 din OCP ar trebui să fie și el revizuit, pentru a asigura includerea de noi produse agricole pe lista celor care beneficiază de praguri de referință și prețuri de intervenție, cum ar fi zahărul, cânepa industrială, carnea de oaie și de capră, mierea și untul din lapte de oaie și de capră. În ceea ce privește depozitarea privată, ar trebui incluse toate brânzeturile și cașurile, nu doar cele care beneficiază de o denumire de origine protejată sau de o indicație geografică protejată în temeiul Regulamentului (UE) nr. 1151/2012. În plus, intervenția publică pentru unt și lapte praf degresat ar trebui să fie deschisă pe tot parcursul anului (Art. 12, Regulamentul OCP).

- Este important de subliniat că intervenția publică trebuie să fie separată în totalitate de chestiunea stocurilor strategice. Singurul obiectiv al planurilor de pregătire și al stocurilor strategice adunate de statele membre ar trebui să fie acela de a garanta funcționarea continuă a lanțului de aprovizionare cu alimente în caz de criză. Aceste planuri și rezerve nu ar trebui sub nicio formă să fie utilizate ca instrumente de gestionare a piețelor.

- Articolele OCP în vigoare la momentul actual referitoare la depozitarea privată (Art. 8, 9, 10 și 17-20), cele care fac referire la măsurile excepționale (Art. 219-222) și măsurile de salvgardare (Art. 194) ar trebui să fie revizuite, pentru a garanta următoarele:

  - Comisia păstrează puterea, după cum se stabilește în forma actuală a Regulamentului OCP, de a activa aceste măsuri atunci când consideră că este necesar, ținând cont de prețurile medii pe piață, de pragurile de preț și de nevoia de a reacționa la situațiile dificile de pe piață sau la evoluțiile economice. Totuși, trebuie menționat că dacă cel puțin două state membre solicită evaluarea potențialei nevoi de a interveni de piață, Comisia ar fi obligată să analizeze situația și să organizeze o discuție cu statele membre într-un termen limitat de la transmiterea solicitării oficiale. Mai apoi, într-un termen limitat de la discuția și evaluarea respectivă, Comisia ar trebui să aplice pe piață intervențiile pe care le consideră necesare.

  - În cazul în care ar apărea semnale care să indice apropierea unei perturbări de piață majore, având în vedere indicatorii de piață și inclusiv pragurile de preț revizuite, atât Comisia, cât și statele membre vor avea dreptul de a solicita o discuție între Comisie și statele membre, care va trebui să aibă loc într-un termen limitat de la transmiterea solicitării oficiale. Mai apoi, într-un termen limitat de la discuția și evaluarea respectivă, Comisia ar trebui să aplice pe piață intervențiile anticipative pe care le consideră necesare.

Aceste schimbări sunt necesare, deoarece aduc cu sine un grad de claritate și predictibilitate în ceea ce privește activarea măsurilor de piață și, totodată, garantează punerea în aplicare mai rapidă a acestora. Pe lângă faptul că această posibilitate conferă mai multă claritate pentru operatori, ea asigură și că măsurile sunt puse în aplicare la momentul oportun pentru a le spori eficiența și aduce un anumit grad de predictibilitate. Mai mult, posibilitatea activării preventive a măsurilor ar putea ajuta la combaterea crizelor înainte ca acestea să se producă.

- Ar trebui să fie incluse măsuri suplimentare în ceea ce privește bolile la animale, pe lângă cele deja existente, deoarece depozitarea privată s-a dovedit ineficientă din pricina costurilor ridicate pe care le presupune stocarea cărnii congelate. Trebuie să fie aplicate măsuri complementare care să îi vizeze pe producători. Depozitarea privată acoperă doar costurile suplimentare cu depozitarea produselor pe perioada respectivă.

- Cu toate că depozitarea privată ar putea să nu reprezinte cea mai adecvată opțiune întotdeauna și în orice caz sau ar putea să nu fie de ajuns, ea rămâne un instrument important pentru alte situații și trebuie să fie disponibilă pentru viitoarele crize de piață. În general, trebuie să fie stipulate măsuri privind depozitarea privată, pentru a asigura că eliberarea acestor mărfuri pe piață nu va provoca perturbări pe fondul ofertei excedentare.

- Articolul 222 din actualul Regulament OCP, referitor la posibilitatea de a deroga de la Articolul 101 al TFUE, ar trebui să fie practic, astfel încât să poată fi aplicat în toate sectoarele agricole în caz de dezechilibre grave prezente sau iminente pe piață, având în vedere măsurile luate pentru a consolida și a coordona acțiunile colective de reechilibrare a pieței, în colaborare cu producătorii și organizațiile acestora, pentru a evita acțiunile unilaterale și necontrolate.

- Ținând cont de contribuția extrem de favorabilă pe care o pot avea instrumentele de acoperire a prețurilor la reducerea impactului volatilității pieței asupra fermierilor, ar fi important să oferim posibilitatea de a finanța costurile cu acoperirea riscurilor pentru agricultori și cooperativele agricole în cadrul PAC, prin sprijinul dedicat gestionării riscurilor și un buget semnificativ mai mare, și să le furnizăm garanțiile financiare necesare care să le ofere acces pe piețe la termen. Costurile ar fi acoperite de bugetul european, iar garanțiile financiare ar trebui să fie oferite de Banca Europeană de Investiții. Aceste măsuri ar ajuta la gestionarea riscurilor și sperăm că vor reduce nevoia de intervenție pe piață.

- Eficiența Articolului 194 privind măsurile de salvgardare împotriva importurilor trebuie sporită, prin introducerea unei suspendări temporare a contingentelor tarifare sau a taxelor vamale preferențiale pentru produsele sensibile, inclusiv în cadrul acordurilor comerciale preferențiale, atunci când prețurile scad sub valoarea pragului de preț revizuit.

INTERVENȚIILE SECTORIALE

De-a lungul timpului, Regulamentul OCP a elaborat un set vast de intervenții sectoriale care au avut o contribuție semnificativă la dezvoltarea și la reziliența sectoarelor agricole europene. Succesul acestor măsuri nu poate fi atribuit doar sprijinului financiar oferit, ci provine și din structurarea lanțurilor de aprovizionare agricole în diferitele sectoare vizate.

Fiecare sector agricol se confruntă cu provocări distincte, în contextul cerințelor specifice tipurilor de produse, precum și pe fondul condițiilor climatice, geografice și socioeconomice ale teritoriilor pe care se desfășoară producția. În acest sens, sectoarele și-au dezvoltat structuri adaptate și forme de organizare specifice în funcție de realitățile lor. Este foarte probabil ca orice tip de sprijin care nu ține cont de acest specific să se dovedească a fi ineficient. Totodată, prin luarea în considerare a specificului sectoarelor, nu trebuie să uităm să conferim un anumit nivel de coerență, armonizare și echitate instrumentelor folosite în diversele sectoare. Așadar, COPA și COGECA solicită ca intervențiile sectoriale existente pentru hamei, vin, apicultură, fructe și legume și ulei de măsline să rămână cât mai aproape posibil de dispozițiile în vigoare la ora actuală pentru a proteja stabilitatea acestor sectoare, iar pentru celelalte sectoare să se stabilească norme generale comune, păstrând, în același timp, un anumit grad de flexibilitate în vederea adaptării la specificitățile sectoriale.

Ținând cont de cele de mai sus, solicităm următoarele amendamente la propunerea Comisiei în materie de intervenții sectoriale:

- Intervențiile sectoriale comportă o legătură inerentă cu Politica agricolă UE și au fost întotdeauna incluse în Regulamentul OCP. Din rațiuni de coerență și claritate în cadrul Regulamentului OCP, este esențial ca acestea să fie transferate din nou sub incidența OCP. Așadar, cerem ca Articolele 35(8) până la (10) din Regulamentul privind Planurile de parteneriate naționale și regionale să fie integrate în Regulamentul OCP.

- Propunerea Comisiei prevede înlăturarea unui număr mare de specificități sectoriale, prin introducerea unui cadru unic și uniform pentru toate intervențiile sectoriale, indiferent de sectorul vizat. O asemenea abordare ar periclita abordarea specifică sectorului, care a reprezentat unul dintre principalele punctele forte ale eficienței OCP. Așadar, solicităm ca propunerea să fie modificată pentru a asigura că structura intervenției sectoriale pentru sectorul vinicol rămâne la fel ca în cadrul actual și este în conformitate cu dispozițiile pachetului privind vinul. Pentru sectorul apicol, solicităm ca actualul sistem de intervenție sectorială să rămână în vigoare, cu aceeași structură ca în forma actuală a Regulamentului OCP. Pentru sectoarele hamei, fructe și legume și ulei de măsline, trebuie păstrate specificitățile programelor operaționale actuale. În alte sectoare, intervențiile sectoriale ar putea fi puse în aplicare prin intermediul programelor operaționale, deoarece normele generale care guvernează aceste programe (normele privind recunoașterea OP-urilor și a AOP-urilor ca beneficiari și actori care pun în aplicare programele, criteriile de eligibilitate, obiectivele, definiția VPC bazată pe valoarea facturată de OP, nivelul de sprijin financiar public și cofinanțare) sunt aceleași pentru toate sectoarele, însă tipurile de intervenții eligibile sunt adaptate la producția specifică sectoarelor și la alte criterii privind gestionarea schemei de ajutorare prevăzute actualmente în Regulamentul delegat (UE) al Comisiei 2022/126.

- **Măsuri eligibile în cadrul programelor operaționale:** Pentru toate sectoarele care beneficiază de programe operaționale, lista măsurilor eligibile în cadrul organizațiilor de producători ar trebui să acopere cel puțin aceleași elemente ca în cadrul de reglementare actual. Pe lângă aceste elemente, ar trebui acordat un anumit grad de flexibilitate pentru a include alte intervenții, mai specifice fiecărui sector, însă această opțiune trebuie limitată strict în funcție de caracteristicile inerente fiecărui sector.

- **Obiectivele programelor operaționale:**

Regulamentul OCP trebuie să stabilească în mod clar care sunt obiectivele programelor operaționale pentru toate statele membre și toate sectoarele, precum și să indice că orice program operațional trebuie cel puțin să urmărească scopul de a comercializa și a concentra oferta, de a spori valoarea etc. (după cum prevede în prezent Regulamentul 2115/2021).

- **Obligații pentru statele membre privind intervențiile sectoriale:** În ceea ce privește obligația statelor membre de a include programele operaționale pentru anumite sectoare în planurile PNR, această cerință ar trebui să se aplice sectoarelor care au beneficiat în mod tradițional de măsuri și bugete dedicate, anume fructe și legume, hamei, și ulei de măsline (cu obligația privind uleiul de măsline aplicabilă doar în Italia, Franța și Grecia, iar obligația privind hameiul aplicabilă doar în Germania) și care au organizații de producători recunoscute. Pentru sectorul vinicol și cel apicol, statele membre ar trebui să aibă obligația de a continua intervențiile sectoriale actuale, fără a modifica organizarea sectorială. Mai mult, sectorul culturilor proteice ar trebui să fie inclus pe lista sectoarelor pentru care statele membre sunt obligate să întemeieze programe operaționale, conform propunerii Comisiei. Totuși, este important de menționat că organizațiile de producători din sectorul fructelor și al legumelor ar trebui să beneficieze în continuare de posibilitatea de a pune în aplicare programe operaționale pentru leguminoasele cu păstăi sau boabe, la fel ca în prezent.

Pentru alte sectoare decât cele enumerate mai sus, întemeierea programelor operaționale trebuie să rămână voluntară la nivelul statelor membre. Totuși, această posibilitate ar trebui acordată tuturor sectoarelor, inclusiv celor care nu beneficiază în prezent de astfel de programe (cum ar fi tutunul brut), în funcție de decizia statelor membre.

- **Bugetul pentru intervențiile sectoriale:** Copa-Cogeca subliniază că sumele actuale garantate pentru agricultură nu sunt nici pe departe suficiente. În linii mari, solicităm ca bugetul PAC să rămână cel puțin la nivelul actual, însă ajustat la inflație. În funcție de ajustările bugetului PAC, solicităm ca finanțarea acordată în mod tradițional pentru intervențiile sectoriale să rămână cel puțin la același nivel, cu ajustarea cuvenită la inflație, cu sume garantate și urmărind proporționalitatea cu bugetul total al PAC. În

cadrul acestui fond, proporțional cu ajustarea bugetului total al PAC, trebuie să existe alocări dedicate fiecărui sector în care programele operaționale sunt obligatorii, plus sectorul vinicol și cel apicol. Pentru fructe și legume, vin, hamei, apicultură și ulei de măsline, alocările trebuie să fie bazate pe nivelul actual din OCP, plus cel puțin ajustarea la inflație, proporțional cu evoluția bugetului total al PAC (total estimat la minimum 22 305 milioane de EUR). Un buget dedicat ar trebui să fie creat și pentru culturile proteice, ținând seama de faptul că anumite produse pentru consum uman sunt deja finanțate de organizațiile de producători din sectorul fructelor și al legumelor conform variantei în vigoare a Regulamentului OCP (a se vedea Anexa I, partea IX, fructe și legume proaspete și partea X, fructe și legume procesate). Mai mult, o alocare distinctă ar trebui să fie dedicată programelor operaționale din sectoarele în care acestea sunt voluntare.

Este important de subliniat faptul că, până în prezent, bugetul sectorului fructelor și al legumelor nu a fost împărțit în alocări naționale. Această structură a permis încurajarea producătorilor să colaboreze în cadrul organizațiilor de producători și al asociațiilor de organizații de producători, indiferent de statul membru de origine. Așadar, multe organizații de producători au avut operațiuni transfrontaliere, ceea ce a dus la crearea organizațiilor de producători și a asociațiilor de organizații de producători transfrontaliere. Propunerea actuală a Comisiei de a finanța programele operaționale pentru fructe și legume din alocările naționale PAC este, deci, foarte problematică, deoarece ar împiedica funcționarea normală a sectorului. Prin urmare, solicităm menținerea sistemului actual de finanțare a programelor operaționale în sectorul fructelor și al legumelor, adică printr-un buget dedicat la nivel european și nu împărțit în alocări naționale.

- **Suma maximă pentru fondurile operaționale:** Considerăm inadecvată propunerea Comisiei de a armoniza cuantumul maxim al fondurilor operaționale pe baza a 4,1 %, 4,5 % și 5 % din totalul valorii producției comercializate (VPC) în cazul tuturor sectoarelor, deoarece ar periclita continuitatea și stabilitatea sectoarelor care operează diferit în prezent. Așadar, cerem calcularea valorii maxime a fondurilor operaționale în funcție de sector și în conformitate cu regulamentul european actual pentru sectoarele: ulei de măsline, hamei și fructe și legume; în condițiile în care finanțarea europeană pentru planurile operaționale va rămâne la fel ca pentru perioada actuală. În cazul altor sectoare, cerem calculul fondurilor operaționale în baza a maximum 6 % din VPC, conform versiunii actuale a Art. 68 din Regulamentul (UE) 2021/2115, ținând cont de faptul că valoarea producției comercializate de către organizația de producători și membrii săi producători include doar producția de mărfuri pentru care organizația de producători este recunoscută și care este facturată la poarta fermei.

- **Cofinanțarea națională a programelor operaționale:** În ceea ce privește cofinanțarea națională a programelor operaționale, apare riscul ca armonizarea insuficientă să submineze integritatea pieței unice și să ducă la distorsionarea concurenței între statele membre. Așadar, dacă va exista o rată națională de cofinanțare, aceeași rată fixă și obligatorie ar trebui să fie aplicată pentru toate sectoarele și toate statele membre.

- **Nivelul finanțării publice totale pentru intervențiile în cadrul programelor operaționale:** nivelul total al cofinanțării din fonduri publice pentru programele operaționale pentru ulei de măsline, hamei și fructe și legume trebuie să rămână cel puțin la nivelul actual conform sistemelor lor respectivelor și nu să nu treacă de 75 % după cum prevede actualmente propunerea. Pentru celelalte sectoare, nivelul de cofinanțare publică din bugetul european pentru programele operaționale ar trebui să fie de 50 %, cu posibilitatea de creștere la 60% în anumite cazuri, după cum este prevăzut în prezent la Art. 68 din Regulamentul (UE) 2021/2115.

- **Beneficiarii programelor operaționale:** Organizațiile de producători și asociațiile acestora recunoscute în temeiul Regulamentului OCP ar trebui să fie singurii beneficiari ai programelor operaționale pentru ulei de măsline și fructe și legume. Pentru celelalte sectoare, inclusiv pentru hamei în acest caz, organizațiile de producători recunoscute și asociațiile acestora ar trebui să rămână beneficiarii obișnuiți. Cu toate acestea, dacă în cazul acestor sectoare nu există organizații de producători recunoscute, ar trebui să existe posibilitatea altor tipuri de beneficiari pe o perioadă de tranziție de maximum patru ani, până la obținerea statutului de organizație de producători recunoscută, atâta timp cât aceste organizații sunt întemeiate și controlate de către producători și sunt identificate drept organizații de producători în statele membre. Dacă acești beneficiari nu pot fi recunoscuți până la finalul perioadei de tranziție, sprijinul

acordat în cadrul programului operațional va trebui să fie rambursat.

- **Prevederile privind tranziția:** acestea trebuie introduse pentru programele operaționale multianuale care au fost deja aprobate și care se vor desfășura inclusiv după 2027, pentru a asigura disponibilitatea finanțării dedicate și a le permite să continue activitatea până la încheiere, în temeiul acelorași norme ca la momentul aprobării programelor. În cazul sectorului fructelor și al legumelor, această măsură trebuie să fie finanțată dintr-un buget european care să nu fie împărțit în alocări naționale. Prevederi privind tranziția ar trebui să fie introduse și pentru intervențiile în sectorul vinului și al mierii, în cazul intervențiilor care se vor derula și post 2027.

- **Organizațiile de producători care acoperă mai multe produse:** solicităm păstrarea posibilității de a întemeia organizații de producători care să acopere mai multe produse agricole, atâta timp cât condițiile de recunoaștere sunt întrunite pentru fiecare dintre produse. Astfel, se va facilita dezvoltarea agricolă în regiunile în care producția unui anumit produs nu este suficient de concentrată pentru a susține crearea unei organizații dedicate.

- În cele din urmă, este nevoie de norme secundare care să prevadă aspectele relevante privind gestionarea programelor operaționale clar și uniform la nivelul tuturor statelor membre. Acestea ar completa regulamentul de bază și ar aborda, de pildă: definiția VPC, acțiunile eligibile, cantitățile maxime de retragere etc.

PREGĂTIREA ÎN CAZ DE CRIZĂ

În contextul crizelor internaționale și al altor evenimente precum pandemia de Covid-19 care a perturbat lanțurile de aprovizionare, devine indispensabil să creăm instrumente care să îi permită Uniunii Europene să facă față pe viitor în situații similare. Așadar, salutăm propunerea Comisiei de a introduce obligația ca statele membre să elaboreze planuri de pregătire și să împărtășească informații despre stocurile naționale. Este esențial ca punerea în aplicare să fie marcată de cât mai puțină birocrație, în strânsă colaborare cu agricultorii, cooperativele agricole și alți actori economici din sectorul agricol. Ținând cont de contextul global actual și de fragilitatea lanțului de aprovizionare cu alimente, suntem de părere că această inițiativă ar trebui să aducă rezultate mai ample, fără a afecta funcționarea adecvată a pieței. Așadar, solicităm:

- Includerea în stocurile strategice definite de statele membre a diverse produse agricole neperisabile, dar și a factorilor de producție necesari în agricultură, cum ar fi îngrășăminte, produse de protecție a plantelor, semințe, energie, ambalaje, piese pentru utilaje, generatoare de urgență, CO2, consolidarea securității sistemelor TIC, dezvoltarea unor sisteme de rezervă sau aditivi pentru hrana animalelor. Cu toate acestea, lista exactă a produselor de inclus trebuie să rămână la latitudinea statelor membre. În acest sens, Comisia ar trebui să efectueze un studiu până în 2028 pentru a analiza ce produse ar trebui să fie incluse pe lista stocurilor necesare pentru a asigura funcționarea adecvată a lanțului de aprovizionare cu alimente în caz de criză. Această abordare ar trebui să includă o evaluare a impactului potențial al diferitelor tipuri de depozitare asupra accesului la produsele respective.

- Singurul obiectiv al planurilor de pregătire și al stocurilor create de statele membre ar trebui să fie acela de a garanta funcționarea continuă a lanțului de aprovizionare cu alimente în caz de criză. Aceste planuri și rezerve nu ar trebui să fie utilizate în niciun caz pe post de instrument de gestionare a pieței, iar gestionarea acestor stocuri ar trebui efectuată astfel încât să nu provoace perturbări de piață și să nu ducă la speculă. În acest scop, solicităm ca gestionarea acestor stocuri, fie prin cumpărare sau vânzare, să fie coordonată de Comisia Europeană, însă statele membre să păstreze puterea finală de decizie. Mai mult, această coordonare ar trebui să fie însoțită de un schimb de informații periodic între statele membre, organizat de Comisia Europeană. În aceeași ordine de idei, solicităm ca vânzarea și cumpărarea acestor stocuri să se facă la prețul pieței, dar nu sub nivelul prețurilor de referință.

- Pentru a asigura calitatea produselor și o punere în aplicare eficientă din punctul de vedere al costurilor, considerăm că rezervele ar trebui gestionate prin rotație și în principal de către entități din sectorul privat, cu compensații adecvate din partea statelor membre. Cu toate acestea, modalitatea exactă de funcționare a sistemului trebuie să rămână la latitudinea statelor membre.

- Solicităm ca finanțarea investițiilor în infrastructura de depozitare și transport pentru mărfurile agricole, în producția de energie și în producția și utilizarea de îngrășăminte reciclate la fermă să provină din capitolul Apărare, securitate și spațiu al Fondului European pentru Competitivitate (FEC). Cât privește depozitarea și producția de energie, beneficiarii trebuie să fie atât cooperativele, cât și agricultorii individuali. Acest sistem de depozitare privat, diversificat și răspândit ar conferi un grad mai mare de reziliență în caz de criză. În cele din urmă, ținând seama de potențialul impact asupra securității alimentare pe care îl au crizele sanitare repetate ce afectează atât culturile, cât și animalele, solicităm finanțarea din Fondul European pentru Competitivitate (FEC) a unor investiții și a unor programe de cercetare și dezvoltare pentru combaterea acestor crize și atenuarea impactului lor negativ.

STANDARDELE DE COMERCIALIZARE

Standardele de comercializare reprezintă un instrument util pentru operatori în crearea condițiilor echitabile și facilitarea tranzacțiilor, asigurând totodată rentabilitatea prin prisma calității. Așadar, per ansamblu, salutăm această propunere, însă anumite sectoare au deja standarde de comerciale bine înrădăcinate, iar elaborarea unor noi standarde la nivel european pentru aceste sectoare ar crea confuzie. Prin urmare, solicităm păstrarea și, acolo unde este cazul, dezvoltarea standardelor de comercializare europene existente. Noi standarde ar trebui introduse pentru sectoarele enumerate mai jos, care nu beneficiază în prezent de standarde de comercializare bine definite și recunoscute de un număr mare de operatori:

- Măsline de masă
- Orez
- Culturi proteice
- Produse apicole, cu excepția mierii
- Carne de iepure

Pentru alte sectoare, nu ar trebui să fie introduse standarde de comercializare. Mai mult, standardele de comercializare din OCP ar trebui să fie concepute doar pentru a facilita inovarea și specificitățile statelor membre.

Când standardele de comercializare sunt folosite în scopul de a consolida cerințele privind indicarea originii pe etichetă, trebuie să garantăm că sectoarele care doresc mai multă transparență în privința originii au posibilitatea de a include produsele prelucrate sau proaspete comercializate în restaurante sau prin servicii de catering.

TERMENII REFERITORI LA CARNE

Salutăm propunerea Comisiei de a proteja termenii referitori la carne, pentru a evita situațiile în care consumatorii sunt induși în eroare și făcuți să creadă că imitațiile au aceeași valoare nutrițională ca produsele pe care le imită. Modificările OCP recent aprobate privind termenii referitori la carne reprezintă un prim pas important în această direcție.

Cu toate acestea, considerăm că protecția trebuie să fie extinsă pentru a include și produsele prelucrate pe bază de carne și termenii gastronomici tradiționali similari, pe lângă denumirile animalelor și ale pieselor. Acești termeni fac parte din patrimoniul gastronomic al Europei și au fost dezvoltați de către sectorul zootehnic și al cărnii prin decenii de muncă de calitate. Prin utilizarea neadecvată a acestor termeni în denumirile unor produse alternative care nu sunt bazate pe carne, acest patrimoniu este exploatat nedrept scopul comercializării imitațiilor.

Lista denumirilor protejate ar trebui să rămână flexibilă și adaptabilă pentru a le permite statelor membre să o actualizeze periodic la nivel național, în scopul protejării produselor tradiționale din țară. De asemenea, îndemnăm Comisia să se asigure că particularitățile lingvistice și culturale ale limbilor europene sunt respectate cum se cuvine la armonizarea definițiilor.

În altă ordine de idei, carnea de iepure nu este inclusă în propunerea Comisiei în prezent. În consecință, solicităm includerea cărnii de iepure pe lista termenilor protejați.

Mai mult, dorim să insistăm asupra faptului că protecția strictă a termenilor și a denumirilor

pentru lactate trebuie să rămână în vigoare, deoarece reprezintă un instrument esențial pentru a asigura claritate pentru consumator, certitudine juridică și integritatea pieței.

În cele din urmă, ar trebui să extindem protecția termenilor referitori la carne și lactate și în mediul digital, pentru a garanta consecvența punerii în aplicare pe platformele online, pe canalele de marketing și comerț digital și a preveni sustragerea de la normele în vigoare prin mijloace digitale.

ELEMENTE SECTORIALE

Documentele grupurilor de lucru sectoriale vor completa această poziție cu detaliile tehnice specifice fiecărui sector în parte.

copa*cogeca

european farmers | european agri-cooperatives

61, Rue de Trèves
B - 1040 Bruxelles

Telephone
00 32 (0) 2 287 27 11

Telefax
00 32 (0) 2 287 27 00

www.copa-cogeca.eu

Copa și Cogeca, fondate în 1958 și, respectiv, în 1959, reprezintă vocea comună a agricultorilor și a cooperativelor agricole din UE.

Membrii Copa reprezintă principalele sindicate agricole la nivel național, exprimând opinia a milioane de agricultori din întreaga Europă.

Membrii Cogeca reprezintă interesele a mii de cooperative agricole din Europa. Organizațiile noastre democratice, conduse de reprezentanți aleși, întruchipează diversitatea vibrantă a agriculturii europene în toate cele 27 de state membre ale UE.

Suntem vocea colectivă a fermierilor și a cooperativelor agricole de toate dimensiunile și specializările, dedicate producției zilnice de culturi, creșterii animalelor sau agriculturii mixte, cuprinzând atât practici convenționale, cât și ecologice. Împreună, ne asigurăm că agricultura UE este durabilă, inovatoare și competitivă, garantând securitatea alimentară pentru jumătate de miliard de oameni din întreaga Europă și contribuind la reducerea insecurității alimentare la nivel global.

PAC(26)00638